
Aika 18.03.2026, klo 17:00

Paikka Pertunmaa-talo, Pertunmaa-sali (entinen valtuustosali)

Käsiteltävät asiat

- § 23 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 24 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 25 Otto-oikeus**
- § 26 Perusopetuksen tuntikehys lukuvuodelle 2026-2027**
- § 27 Koulukuljetusopas 2026-2027**
- § 28 Tilinpäätös 2025, sivistyslautakunta**
- § 29 Lukion tuntikehys lukuvuodelle 2026-2027**
- § 30 Kulttuuripalvelujen käyttömäärät 2025 / tilasto**
- § 31 Talousarvion 2026 toteutumisen seuranta**
- § 32 Toimialan ajankohtaiset asiat**

Osallistujat

Jaana Lopperi, puheenjohtaja
Annukka Räisänen, 1. varapuheenjohtaja
Salla Hutri, sihteeri
Harri Hautala
Tapio Hämäläinen
Panu Karjalainen
Pyyr Männistö
Jonna Pöysti
Ulla Sohlman
Katariina Tuokko
Sanna Törnroos
Tanja Hartonen
Juho Järvenpää, kunnanjohtaja
Hapii Salmi, nuorisovaltuuston edustaja
Piia Uotinen
Jari Hautamäki

§ 23

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen.
Hallintosääntö 134 § Toimielimen päätöksentekotavat
Hallintosääntö 135 § Sähköinen kokous
Hallintosääntö 136 § Sähköinen päätöksentekomenettely
Hallintosääntö 137 § Kokousaika ja -paikka
Hallintosääntö 138 § Kokouskutsu
Hallintosääntö 139 § Sähköinen kokouskutsu
Hallintosääntö 142 § Varajäsenen kutsuminen
Hallintosääntö 143 § Läsnäolo kokouksessa
Hallintosääntö 146 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 24

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen
Hallintosääntö 159 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen
Pöytäkirjantarkastajat on valittu aakkosjärjestyksessä.
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Ulla Sohlman ja Katariina Tuokko.

§ 25

Otto-oikeus

Viranhaltijapäätökset ajalta 14.2.2026-12.3.2026.

Ajalta 14.2.2026-12.3.2026 ei ole tehty viranhaltijapäätöksiä, joihin lautakunnalla olisi otto-oikeus.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Merkitään tiedoksi.

§ 26

Perusopetuksen tuntikehys lukuvuodelle 2026-2027

MjuDno-2026-174

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Mäkeläinen, sari.makelainen@mantyharju.fi

Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Perusopetuksen tuntimääriin vaikuttavat opetussuunnitelman tuntijako, koulun oppilasmäärä sekä opetusryhmien määrä. Tuntikehys tarkoittaa sitä tuntimäärää, joka koululla on käytettävissään oppiaineisiin, tuki- ja erityisopetukseen, opettajille määriteltäviin erityis- ja lisätehtäviin sekä mahdolliseen kerhotyöhön.

Oppimisen tukena tarvitaan pienryhmiä, joiden toiminta taataan tuntikehyksessä. Opetuksen toteutuksessa tarvitaan jakotunteja tietyissä oppiaineissa turvallisuussuositusten toteuttamiseen (kotitalous, fysiikka, kemia ja tekninen työ), jos ryhmän oppilasmäärä muuten nousee yli 16 oppilaan.

Oppilasryhmien kokoa voi rajoittaa myös oppilaiden lausunnot, kuten varhennetun oppivelvollisuuden oppilaiden päätökset (entinen pidennetty oppivelvollisuus). Jos luokkaan on integroitu varhennetun oppivelvollisuuden oppilas niin maksimissaan 20 oppilaan ryhmäkoko noudatetaan kaikissa oppiaineissa.

Erityisopetuksen tuen uudistuksen mukaisesti tulee erityisopettajien työresurssia kohdentaa ja lisätä entistä selkeämmin perusopetusryhmiin. Tähän tuen tarjoamiseen on varattava erityisopettajien ja samanaikaisopettajuuden työaika. Mäntyharjun yhtenäiskoulun tuntikehystarvetta kasvattaa myös erityisopetuksen kasvaneet tarpeet, joita varten koululle perustettiin 1.1.2026 alkaen alaluokille erityisopetuksen ryhmä.

Mäntyharjun yhtenäiskoulujen tuntijakoa uudistettiin 1.8.2026 alkaen. Muutoksia tuli 1–2-luokkien vuosiviikkotuntimääriin ja 3-, 6-luokkien matematiikan ja liikunnan viikkotunnit muutettiin. Lukuvuosi 2026–2027 on tällöin siirtymäkausi, jonka aikana 2-luokalla on yksi ”ylimääräinen” äidinkielen vuosiviikkotunti ja luokilla 4–6 ”ylimääräinen” liikuntatunti. Nämä tunnit tarvitaan, jotta oppilas saa minimituntimäärät kyseistä oppiainetta perusopetuksen alaluokkien aikana. Tämä siirtymävuosi vaatii näin ollen tuntikehykseen lisätunnit yhden lukuvuoden ajaksi. Mäntyharjun yhtenäiskoulun osalta vaikutus on kaksi vuosiviikkotuntia äidinkielessä ja seitsemän vuosiviikkotuntia liikunnan opetuksessa, Pertunmaalla vaikutus on yksi äidinkielen vuosiviikkotunti ja kolme liikunnan vuosiviikkotuntia.

Vuosittaiseen tuntikehyksen muutokseen vaikuttavat myös oppilasmäärien muutokset eri ikäluokissa (vaikutukset esim. opetusryhmien ja valinnaiskurssien määrään). Mäntyharjun yhtenäiskoulun tuntikehysesitys on laskettu kahdella esiopetusluokalla ja kolmella 7-luokalla.

Lukuvuonna 2025–2026 tuntikehys on ollut seuraava:

Mäntyharjun yhtenäiskoulu:

esiopetus	46 h/vko
perusopetus + erityisopetus	677,2 h/vko
erityisopetus	174,0 h/vko
erityistehtävät	28,0 h/vko
YHTEENSÄ	925,2 h/vko

Pertunmaan yhtenäiskoulu:

esiopetus	20 h/vko
perusopetus	230 h/vko
erityisopetus	50 h/vko
erityistehtävät	25 h/vko
YHTEENSÄ	325 h/vko

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Sivistyslautakunta päättää myöntää Mäntyharjun perusopetuksen käyttöön tuntikehystä seuraavan suunnitelman mukaisesti. Tuntimäärän käyttö on sovitettava talousarviossa hyväksyttyyn kehykseen.

Mäntyharjun yhtenäiskoulu:

esiopetus	46 h/vko
perusopetus	639 h/vko
S2-opetus	24 h/vko
erityisopetus	210 h/vko
erityistehtävät	37 h/vko
YHTEENSÄ	956 h/vko

Pertunmaan yhtenäiskoulu:

esiopetus	20 h/vko
perusopetus	212 h/vko
erityisopetus	50 h/vko
erityistehtävät	25 h/vko
YHTEENSÄ	307 h/vko

§ 27

Koulukuljetusopas 2026-2027

MjuDno-2026-167

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

1 Koulukuljetusopas 2026-2027_lopullinen

Mäntyharjun kunnan koulukuljetusopas kokoaa periaatteet ja ohjeet, joiden mukaan koulukuljetukset järjestetään. Oppaassa kerrotaan kuljetuksen myöntämisen periaatteista sekä annetaan ohjeita kuljetuksen käytännön järjestelyihin sekä poikkeavien tilanteiden varalta. Nämä koulujen, oppilaiden, huoltajien ja koululaiskuljettajien yhteiset pelisäännöt ja ohjeet parantavat omalta osaltaan kuljetuksessa kulkevien oppilaiden kuljetusten turvallisuutta.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti ja omatoimisesti liikenteessä sekä huolehtimaan lapsen asianmukaisista varusteista. Vanhempien tulee tutustua koulureittiin yhdessä oppilaan kanssa ja näin tukea lapsen turvallista liikkumista liikenteessä sekä koulumatkoilla kuin myös vapaa-aikana. Oppilaan jalan tai polkupyörällä kulkema koulumatka edistää oppilaan yleiskunnon kehittymistä edistäen terveyttä ja ennaltaehkäisten monia sairauksia. Samalla oppilas oppii liikkumaan itsenäisesti kotiympäristössään ja luottamaan omaan kykyihinsä.

Koulukuljetuksista päätetään perusopetuslain ja kunnan sivistyslautakunnan tekemien periaatepäätösten mukaisesti. Pääperiaatteena koulukuljetusten järjestämisessä on turvallisuus, tasapuolisuus, taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä palvelun laadukkuus.

Liitteenä oleva koulukuljetusoppaan on tarkoitus tulla voimaan 1.5.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Sivistyslautakunta merkitsee koulukuljetusoppaan tiedoksi.

§ 28

Tilinpäätös 2025, sivistyslautakunta

MjuDno-2026-169

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

- 1 Sivistystoimi_strategisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen_TP 2025
- 2 Sivistystoimi_tuloslaskelmat_TP 2025
- 3 Sivistystoimi_tuloslaskelma tileittäin_TP 2025
- 4 Sivistystoimi_henkilöstösuunnitelma TP 2025
- 5 Sivistystoimi_investoinnit_TP 2025

Sivistyslautakunnan vuoden 2026 käyttötalouden toteumat sekä strategisten tavoitteiden ja henkilöstösuunnitelman toteutuminen on esitetty liitteissä. Strategiset tavoitteet ovat pääsääntöisesti saavutettu. Strategisia tavoitteita ovat olleet:

- Tiedolla ja taidolla johtaminen, älykäs sopeuttaminen
- Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri-, liikunta- ja luontoaktiviteetit
- Kuntalaisten lisääntyvä liikunta-aktiivisuus
- Kuntalaisten osallisuuden vahvistuminen ja vaikutusmahdollisuuksien lisääntyminen

Sivistyslautakunta on toiminut henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

Sivistyslautakunnan muutettu määräraha ulkoisiin toimintamenoihin oli -13 957 360 euroa. Menot toteutuivat -14 245 422 euroa. Toimintamenojen toteumaprosentiksi muodostuu 102,06 %, joten toimintamenot ylittyivät -288 062 euroa.

Sivistyslautakunnan toimintatulojen tavoite oli +566 500 euroa. Toimintatulot toteutuivat +1 001 045 euroa. Tulojen toteumaprosentti on 176,71 %, joten tulot ylittyivät + 434 545 euroa.

Sivistyslautakunnan henkilöstökustannukset toteutuivat 105,2 % (- 407 050 euroa) ja palvelujen ostoissa toteumaprosentti on 102,8 % (- 86 041 euroa).

Henkilökustannuksia nostavat mm. hanketyöntekijöiden ja sijaisten palkkakustannukset. Palveluiden kustannuksia nostavat mm. lisääntyneet erityisopetuspalveluiden kustannukset.

Yksikkötasoiset toteumaprosentit olivat sivistyksen hallinnossa 161,1 %, varhaiskasvatuksessa 108,2 %, perusopetuksessa 102,7 %, lukiossa 99,6 %, kirjastopalveluissa 98,6 %, liikuntaneuvonnassa 107,1 %, nuorisopalveluissa 82,8 %, kulttuuripalveluissa 100,9 % ja Elokuvatheateri Kinossa 105,3. Kansalaisopiston toteumaa tarkastellaan toimintakatteesta käsin (74,6 %).

Toimintamenojen toteumissa on yksikkötasolla merkittäviä poikkeamia, jotka johtuvat mm. toiminnan ja palvelutarpeen muutoksista sekä hanketoiminnan laajuudesta. Palvelutarpeen muutokset näkyvät erityisesti varhaiskasvatuksen kustannuksissa. Hankitoiminnan laajuus näkyy erityisesti perusopetuksen palkkakustannuksissa.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy sivistyslautakunnan vuoden 2025 tilinpäätöksen ja esittää sen edelleen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

§ 29

Lukion tuntikehys lukuvuodelle 2026-2027

MjuDno-2026-170

Valmistelijat / lisätiedot:

Jyrki Taumala, lukion rehtori, jyrki.taumala@edu.mantyharju.fi

Lukion opetuksen tuntimäärään vaikuttaa opiskelijamäärä, opetusryhmien määrä sekä opetussuunnitelman tuntijako. Lukion tuntijaon mukaan opiskelija on suoritettava pakollisia opintoja 94–102 opintopistettä ja valtakunnallisia valinnaisia ja /tai koulukohtaisia opintoja yhteensä 56–48 opintopistettä.

Opetuksen lukuvuosi toteutuu kahden talousarviokauden aikana (TA2026 syyslukukausi ja TA2027 kevätlukukausi). Opetuksen tuntimäärien on vastattava opetukseen talousarviossa varattua määrärahaa molempien vuosien talousarvioiden osalta.

Lukion opetustuntimääräksi esitetään lukuvuodeksi 2026–2027 yhteensä 220 vuosiviikkotuntia. Luku sisältää 10 vuosiviikkotuntia erityisopetusta, erityistehtäviä (OVTES) n. 30 vuosiviikkotuntia sekä kokonaistyöajassa olevan rehtorin opetustunnit. Tuntimäärä on laskettu 125 opiskelijan mukaan ja mahdollistaa edelleen lukion opetussuunnitelman toteuttamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy lukion opetustuntimääräksi 220 vuosiviikkotuntia kuvauksessa esitetyn mukaisesti. Tuntimäärän käyttö on sovitettava talousarviossa hyväksyttyyn kehykseen.

§ 30

Kulttuuripalvelujen käyttömäärät 2025 / tilasto

MjuDno-2026-171

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

1 Kulttuuripalvelujen käyttömäärät 2025

Mäntyharjun kunnan kulttuuripalvelujen johtamisesta ja koordinoinnista on vuoden 2025 alusta lukien pääosin vastannut Mäntyharjun kansalaisopisto. Sivistystoimen hallinto on vastannut kulttuuriavustusten jakamisesta ja kulttuurihyvinvoinnista. Avustuksilla luodaan edellytyksiä paikkakunnan kulttuurijärjestöjen toiminnalle.

Kunnan kulttuuripalvelujen tuottaminen perustuu Lakiin kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Sen lisäksi kuntien kulttuuritoimintaa ohjaavat Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998), Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016), Museolaki (314/2019), Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) sekä Laki esittävän taiteen edistämisestä (1082/2020).

Kuntaliiton mukaan kuntien kulttuuripalveluista puhuttaessa korostuvat

- Kansalaisopistot, teatterit, orkesterit
- Kulttuuritalot, kulttuurikeskukset, kulttuurisalit, kulttuuritilat
- Taiteen perusopetus, lasten kulttuurikeskukset
- Kirjastot, museot, julkinen taide
- Tapahtumat ja festivaalit

Mäntyharjun kunnan kulttuuripalvelujen tuottamisessa korostuu yhä enemmän toiminta, jossa kuntalaiset, oppilaat, vapaa-ajanasukkaat ja matkailijat kohtaavat toisiaan tapahtumissa, näyttelyissä, esityksissä ja konserteissa sekä taiteen, kädentaitojen, pelien ja musiikin tuottamiseen suunnatuilla kursseilla ja työpajoissa. Tätä perustoimintaa tuetaan ulkopuolisten kulttuuripalvelujen hankinnalla.

Paikallisesti kulttuuripalvelujen tuottamisen yhteistyötä tekevät mm. oppilaitokset, museot, elokuvateatteri Kino, teatteriyhdistykset, järjestöt, palvelutalot, yritykset ja yhdistykset. Alueellisesti tehdään aktiivista yhteistyötä mm. maakunnallisissa kulttuuri-, kirjasto- ja museoverkostoissa.

Kunta on vuosittain tilastoinut sellaisten kulttuuripalvelujen käyttömääriä, joissa kunta toimii rahoittajana, fasilitoijana tms. roolissa. Vuonna 2024 tilastoitiin 154 000 käyttökertaa ja vuonna 2025 tilastoitiin noin 199 000 käyttökertaa.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Sivistyslautakunta merkitsee tilaston tiedokseen.

§ 31

Talousarvion 2026 toteutumisen seuranta

MjuDno-2026-145

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Liitteet

- 1 Sivistyslautakunta_tuloslaskelma_kaikki yhteensä tilanne 11.3.2026
- 2 Sivistyslautakunta_tuloslaskelma tileittäin_kaikki yhteensä tilanne 11.3.2026

Mäntyharjun kunnan vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen (kh 12.1.2026, 5§) mukaisesti Kunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota.

Kunnan tehtävät on järjestettävä ja organisoitava niin, että tavoitteet saavutetaan ja että kunnan talous on tasapainossa. Kaikki viranhaltijat ja työntekijät ovat vastuullisia omasta toiminnastaan ja kaikissa toimissa noudatetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa.

Vastuu toiminnan ja talouden seurannasta on toimialajohtajilla ja vastuualueiden esihenkilöillä. Toimialajohtajat raportoivat lautakunnalle kuukausittain käyttötalouden toteutumisesta. Vastuuhenkilöiden on seurattava määrärahatilanteen kehittymistä ja sovitettava toiminnot määrärahojen mukaisesti. Toimialajohtaja raportoi toimielimelle toimenpiteistä, joita talousarviossa pysyminen edellyttää.

Toimielinkohtaiset sitovuustasot on vahvistettu talousarvion käyttötalouso-osassa toimielinten hallinnon ja palvelujen järjestämistä ja tuottamista varten. Sitovana tasona toimintamenot lautakunnittain ilman suunnitelman mukaisia poistoja ja laskennallisia eriä sekä talousarvioasiakirjassa mainitut sitovat strategiaperusteiset tavoitteet.

Liitteessä sivistyslautakunnan talousarvion toteuma 2/2026 tilanteessa 11.3.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Sivistyslautakunta merkitsee talouden toteuman 2/2026 tiedokseen.

§ 32

Toimialan ajankohtaiset asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja, jari.hautamaki@mantyharju.fi

Sivistystoimialan johtaja kertoo toimialan ajankohtaisista asioista.

1. Sijaisuudet, avoimet paikat ja muut henkilöstömuutokset
2. Muut asiat

Ehdotus

Esittelijä: Jari Hautamäki, sivistystoimialan johtaja

Merkitään tiedoksi.